

gens 1ste Behandling, hvorfor jeg nu korteligen skal ytre mig derom; det er nemlig de 2 forskellige Valgarter i Sogneforstanderskabet. Jeg kan ikke andet end finde dette i høieste Grad betænkeligt og ikke bygget paa noget Princip. Jeg indseer ikke, hvorledes der imellem de forskellige Beboere i et Sogn er nogen saadan Art af forskjellig Interesse, at de skulle vælges paa forskjellig Maade. Der kan vel, som af en æret Landssthingsmand (Wessely) er bemærket, være forskjellig Grad af Interesse, men ikke forskjelligartede Interesser, og altsaa ingen Anledning til en forskjelligartet Repræsentation; men jeg finder ogsaa, at det ikke kan andet end føre til flere betænkelige Resultater. Jeg troer, det er saa langt fra at virke i konservativ Retning, at det tværtimod vil fra denne Side være skadeligt (Hør!). Derved bringes nemlig de Besiddelsesløse, som naturligviis altid udgjøre Fleertallet ved det almindelige Valg, til at henlede Dinene blot paa sig selv og paa dem, som kunne ventes særdeles at ville antage sig dem, istedetfor at de, naar de bleve valgte imellem alle Valgbare, sandsynligviis ikke vilde gjøre denne Forskjel. Det er vel uvist, om det virkelig vil vise sig saa i Livet, thi den Interesse, som den besiddelsesløse Klasse kan have ved Valgene til Sogneforstanderskaberne, er, efter mine Tanker, aldeles ubetydelig og saa godt som intetstgende, saa der egentlig ikke er nogen Anledning for dem til at være noget Duffe af det Slags, men just denne Lov, som indfører denne hidtil aldeles ubekjendte Forskjel, vil lede dem dertil. Det kan let blive en Følge af denne Forskjellighed, at den ene Klasse anseer sig kaldet til at gaae i en vis Retning, den anden Klasse i en anden, hvilket jo vil være i høj Grad skadeligt. Endelig forholder det sig saaledes, som af en æret Landssthingsmand er udtalt, at man herved vil berøve Adskillige, som nu være valgberettigede og dermed tillige valgbare, en betydelig Deel af de Rettigheder, som de hidtil havde; thi, naar kun $\frac{1}{3}$ af de Høistbættede have Deel i at vælge, det være sig nu et lige eller et noget større Tal, og derimod de øvrige Valg tilkomme saavel de Besiddelsesløse som de mere Formuende, saa vil jo den i sig selv til Deeltagelse i Communens Anliggender meget vel eg-

nede Deel af Vælgere, som bestaaer af de mindre Gaardmand, kun have en langt ringere Andeel end hidtil. Det kan ogsaa meget let træffe sig, at disse Høistbættede, som skulle have særlig Valgret, ikke ere egentlige Landmand; der kan være Communer, hvor der er Fabrikere, Ciere af Væststeder o. s. v. og andre saadanne Mand, som betale de større Afgifter, saa der maaskee ikke engang kommer nogen egentlig Landbruger til at tage Deel i Valgene, eller at have fuld Afgang til at blive valgt. Jeg troer iøvrigt, at det virkelig ikke har Noget paa sig med de forskellige Interesser, som Gaardmand og Huusmænd skulle have med Hensyn til de communale Interesser. Denne Forskjel har virkelig eksisteret, før Forordningen af 27de Mai 1848 udkom, da der var mangfoldige personlige Arbejder, hvis Udførelse hvilede paa Huusmændene.

Det var dengang ikke sjældent, at Cancelliet havde Anledning til at bemærke, at der var en Tendens til at forsøge disse Byrder for Huusmændene, hvorfor ogsaa det Lovudkast, der i 1846 blev forelagt Provindsstænderne, hvilket nemlig, hvad denne Gjenstand angaaer, indeholdt Grundvolden for den senere Lov af 27 Mai 1848, ihvorvel det i andre Henseender blev meget betydeligt omandret, satte behørig Grændser for bemeldte Huusmændene paahvilende Byrde. Det var dengang anseet for noget af det Vigtigste, der kunde gjøres til Huusmændenes Lærv, at deres Forpligtelse baade til at forrette Budrinder og andet Arbejde blev begrændset, og efter den Begrændsning, den nu har, veed jeg ikke, hvorledes der kan være Leilighed for Sogneforstanderskaberne til at trykke Huusmændene; det skulde da være ved at sætte dem i en højere Fattig- og Skolestat, end de billigviis burde, men det forekommer mig dog, at der mindst af Alt er Anledning til at befrygte dette, thi det maa jo være indlysende for Enhver, at denne Klasse kun kan komme til at betale meget Lidet, og de Besiddelsesløse eller de, som ikke have en taalelig Eiendom eller andet særligt Erhverv, ville saagodt som Intet komme til at betale. Jeg troer derfor ikke, at der er nogen sand Grund til at ønske Forandringer i Maaden, hvorpaa Sogneforstanderskaberne ere indrettede; derimod